

Makalenin Gönderim Tarihi: 11 Aralık 2023

Kabul: 12 Aralık 2023

Makale Türü: Çeviri

“MAX UND MORITZ: ERSTER STREICH” ŞİİR ÇEVİRİSİ

“MAX UND MORITZ: ERSTER STREICH” POETRY TRANSLATION

Özge Sinem İMRAĞ¹

MAX UND MORITZ² ERSTER STREICH

Mancher gibt sich viele Müh'
Mit dem lieben Federvieh;
Einesteils der Eier wegen,
Welche diese Vögel legen,
Zweitens: weil man dann und wann
Einen Braten essen kann;
Drittens aber nimmt man auch
Ihre Federn zum Gebrauch
In die Kissen und die Pfühle,
Denn man liegt nicht gerne kühle. –

Seht, da ist Witwe Bolte,
Die das auch nicht gerne wollte.

Ihre Hühner waren drei
Und ein stolzer Hahn dabei. –

Max und Moritz dachten nun:
Was ist hier jetzt wohl zu tun?

MAX İLE MORITZ BİRİNCİ HAYLAZLIK

Kimileri harcar çok çaba
Sevimli kümes hayvanlarına;
Birincisi yumurtalarından dolayı
Bu kanatlıların yumurtladığı,
İkincisi: insan ara sıra
Yiyebildiği için kızartma;
Üçüncüsü ise öte yandan
Kullanır bunların tüylerini insan
Yastıklarda ya da yataklarda,
Çünkü kimse yatmak istemez soğukta. -

İşte bu dul kadın Bolte, baksanıza,
Soğukta yatmak istemezdi o da.

Vardı onun üç tavuğu
Ve bir de mağrur horozu. –

Max ile Moritz düşündü ki:
Burada ne yapmalı şimdi?

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, ORCID: 0000 0001 7252 803X, osimrag@cumhuriyet.edu.tr

² Bu çeviri 2020 yılında Almanya Büyükelçiliği tarafından düzenlenen “Max ve Moritz Türkçe Öğreniyor” adlı çeviri yarışmasına gönderilmiş ve beşincilik ödülünü kazanmıştır.

- Ganz geschwinde, eins, zwei, drei,
Schneiden sie sich Brot entzwei,
In vier Teile, jedes Stück,
Wie ein kleiner Finger dick.
Diese binden sie an Fäden,
Übers Kreuz, ein Stück an jeden,
Und verlegen sie genau
In den Hof der guten Frau. –

Kaum hat dies der Hahn gesehen,
Fängt er auch schon an zu krähen:
Kikeriki! Kikikerikih!!
Tak, tak, tak! – da kommen sie.

Hahn und Hühner schlucken munter
Jedes ein Stück Brot hinunter;
Aber als sie sich besinnen,
Konnte keines recht von hinnen.

In die Kreuz und in die Quer
Reißen sie sich hin und her.

Flattern auf und in die Höh‘,
Ach herrje, herrjemine!

Ach, sie bleiben an dem langen,
Dürren Ast des Baumes hangen. –

- Und ihr Hals wird lang und länger,
Ihr Gesang wird bang und bänger;

Jedes legt noch schnell ein Ei,
Und dann kommt der Tod herbei. –

Witwe Bolte in der Kammer

- Çabucak, bir, iki, üç,
Başlarlar ekmeği bölüp,
Her biri küçük parmak kalınlığında
Dört eşit parçaya.
Bunları bağlarlar iplerin ucuna,
Artı şeklinde, her uca birer parça,
Ve koyarlar bunları özenle,
İyi kalpli kadının çiftliğine. –

Horoz görür görmez ekmeği,
Başlar ötmeye tabii:
Ü- ürü- üüü! Ü-ürü-üüüh!! –
Gıdak, gıdak, gıdak! İşte geliyor üçü.

Tavuklar ve horoz indirirler neşeyle
Her biri birer parçayı mideye;
Ama ne olduğunu anlar anlamaz,
Hiçbiri diğerlerinden ayıramaz.

Bir oraya bir buraya
Başlarlar çılgınca koşmaya.

Çırpınıp çıkarlar yükseğe,
Hay Allah, bu da ne böyle!

Ah, ağacın uzun ve ince dalı,
Hepsi de kalır orada asılı. –

- Ve boyunları uzadıkça uzar,
Ötüş sesleri daha da korkak çıkar;

Her biri yumurtlar o anda bir yumurta,
Ardından ölüm yakalar onları oracıkta. –

Dairesinde bulunan dul kadın Bolte

Hört im Bette diesen Jammer;

Ahnungsvoll tritt sie heraus:
Ach, was war das für ein Graus!

„Fließet aus dem Aug‘, ihr Tränen!
All mein Hoffen, all mein Sehnen,
Meines Lebens schönster Traum
Hängt an diesem Apfelbaum!“

Tiefbetrübt und sorgenschwer
Kriegt sie jetzt das Messer her;
Nimmt die toten von den Strängen,
Dass sie so nicht länger hängen,

Und mit stummem Trauerblick
Kehrt sie in ihr Haus zurück. –

Dieses war der erste Streich,
Doch der zweite folgt sogleich.

Duyar bu inilteleri yattığı yerde;

Girer içeri, olanları önceden sezerek:
Aman Tanrım, bu nasıl bir dehşet!

“Gözyaşları! Akın gözlerimden hadi!
Umutlarımın hepsi, hasretlerimin hepsi,
Hayatımdaki en muhteşem rüya
Asılı duruyor bu elma ağacında!!”

Derin keder ve tasa içinde
Gidip alır bıçağı eline;
Ölü hayvanları kurtarır iplerden,
Daha fazla asılı kalmasınlar diye,

Ve sessizce matem içinde
Geri döner usulca evine. –

İşte bu, haylazlıkların ilkiydi,
Fakat izliyor bunu ikincisi.

KAYNAKÇA

Busch, Wilhelm. (1997). Max und Moritz – Eine Bubengeschichte in sieben Streichen. Stuttgart: Peter Halfar Media GmbH.